

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار - مرکز مدیریت بیماری های واگیر

دستور عمل ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا

پرتال معاونت بهداشت

نگارش اول

مرداد ماه ۱۳۹۹

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

شناسنامه راهنما

نام فایل	دستور عمل ثبت گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا
نگارش	۱
تاریخ تدوین	۱۳۹۹/۰۳/۱۰
شرح فایل	نحوه ثبت اطلاعات گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال
تهیه کننده	مهندس ایوب بیکی و دکتر حسین اکبری

فهرست

۵	مقدمه .....
۵	فرایند کلی ثبت طغیان .....
۶	روند تایید .....
۸	ثبت انواع گزارش طغیان .....
۸	گزارش اولیه .....
۸	گزارش تکمیلی طغیان .....
۹	ثبت اطلاعات طغیان .....
۱۰	بخش اول: گزارش اولیه طغیان .....
۱۰	اطلاعات بیماری های واگیر .....
۱۱	اطلاعات بهداشت محیط .....
۱۴	بخش دوم: گزارش تکمیلی بیماری های واگیر .....
۱۴	تاریخ خاتمه طغیان : .....
۱۴	اطلاعات موارد اولیه .....
۱۴	اطلاعات جمعیتی .....
۱۴	رایج ترین علایم و نشانه ها: .....
۱۵	نتایج بررسی آزمایشگاهی نمونه های انسانی .....
۱۶	مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی .....
۱۶	عامل اتیولوژی مسبب ایجاد طغیان .....
۱۷	بخش دوم: گزارش تکمیلی بهداشت محیط (آب و فاضلاب) .....
۱۷	نوع آب : .....
۱۷	نتیجه ریسک سامانه تامین آب آشامیدنی : .....
۱۷	نتایج بررسی کلر آزاد باقیمانده آب قبل و حین طغیان : .....
۱۸	نتایج بررسی کدورت آب قبل و حین طغیان : .....
۱۸	نتایج بررسی کیفیت آب قبل و حین طغیان : .....
۱۹	درصد دسترسی به توالد بهداشتی .....
۱۹	رویدادهای مخاطره آمیز مسبب طغیان بیماری در آب دو هفته قبل از طغیان .....
۱۹	نتیجه گیری در مورد احتمال آب بودن منبع ایجاد طغیان: .....
۲۰	بخش دوم: گزارش تکمیلی بهداشت محیط (مواد غذایی) .....

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

- ۲۰..... نتایج بررسی آزمایشگاهی نمونه های مواد غذایی در طول طغیان:
- ۲۰..... عوامل خطر احتمالی:
- ۲۰..... رویدادهای مخاطره آمیز مسبب طغیان بیماری در غذا دو هفته قبل از طغیان
- ۲۱..... بخش سوم: گزارش تکمیلی اقدامات کنترلی و اصلاحی
- ۲۱..... اقدامات کنترلی :
- ۲۱..... اقدامات اصلاحی :
- ۲۱..... نکات مهم و کاربردی

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری منتقله از آب و غذا در پرتال

مقدمه

مدیریت صحیح طغیان بیماریهای واگیر، در گرو شناسایی، بررسی و پاسخ بهنگام و صحیح این همه گیری هاست. برای این منظور دسترسی به داده ها و اطلاعات ضروری و بروز بسیار حائز اهمیت می باشد از این رو مرکز سلامت محیط و کار و مرکز مدیریت بیماری های واگیر تمام تلاش خود را به کار گرفتند تا با یکنواخت سازی فرمت گزارش و الکترونیکی کردن آن دسترسی به اطلاعات طغیان ها در کوتاهترین زمان ممکن امکانپذیر باشد.

هدف از تکمیل فرم ثبت اولیه طغیان، ارائه گزارش اجمالی از توصیف همه گیری و تبیین وضعیت عوامل محیطی قبل از وقوع طغیان بیماری در ۲۴ ساعت اولیه است. بدیهی است برای طغیان هایی که در زمان اطلاع از بروز طغیان، آن طغیان خاتمه یافته است، ثبت اولیه آن ضرورت ندارد.

هدف از تکمیل فرم ثبت نهایی طغیان، ارائه گزارش اجمالی و دقیق از اطلاعات همه گیری، نتایج بررسی عوامل محیطی، نتایج بررسی آزمایشگاهی نمونه های انسانی، آب و غذا و همچنین نتایج بررسی های اپیدمیولوژیکی بعد از پایان طغیان است. با توجه به ماهیت طغیان و امکانات موجود ممکن است برخی از موارد بررسی نشده باشد و یا ضرورت نداشته باشد که بررسی شود. در هر صورت بررسی دقیق طغیان از جنبه عوامل محیطی، آزمایشگاهی و اپیدمیولوژیک در شناسایی عامل، منبع و رویداد مخاطره آمیز حیاتی است.

امید است با استفاده از ساختار جدید و تحلیل اطلاعات ثبت شده، بتوان طغیان بیماریها را به نحو مناسب مدیریت نمود و با استفاده از درس آموخته های آن، از وقوع همه گیری های مشابه پیشگیری و با مدیریت صحیح از گسترش آنها جلوگیری نمود.

گروه هدف این راهنما کارشناسان بهداشت محیط و مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت شهرستان به منظور ثبت اطلاعات و پیگیری تایید گزارش طغیان ها و کارشناس مسئول بهداشت محیط و کارشناس مسئول بیماری ها مرکز بهداشت شهرستان و استان به منظور مشاهده، تایید و عدم تایید اطلاعات وارد شده می باشد.

تدوین فرمت گزارش دهی توسط خانمها دکتر مسعودی فر و مهندس مظهري و آقایان دکتر اکبری، مهندس شقاقی، مهندس غلامی، مهندس بیکی و طراحی در پرتال توسط مهندس کاوه و مهندس بیکی انجام شده است.

فرایند کلی ثبت طغیان

در این قسمت خلاصه ی نحوه ثبت گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا بیان شده است. حداکثر ۲۴ ساعت بعد از اطلاع از وقوع طغیان در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشت شهرستان، ابتدا کارشناس مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت شهرستان

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

باید بخش مربوط به اطلاعات گزارش اولیه طغیان بیماری های واگیر را تکمیل کند و سپس کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت شهرستان باید بخش مربوط به گزارش اولیه بهداشت محیط را تکمیل نماید.

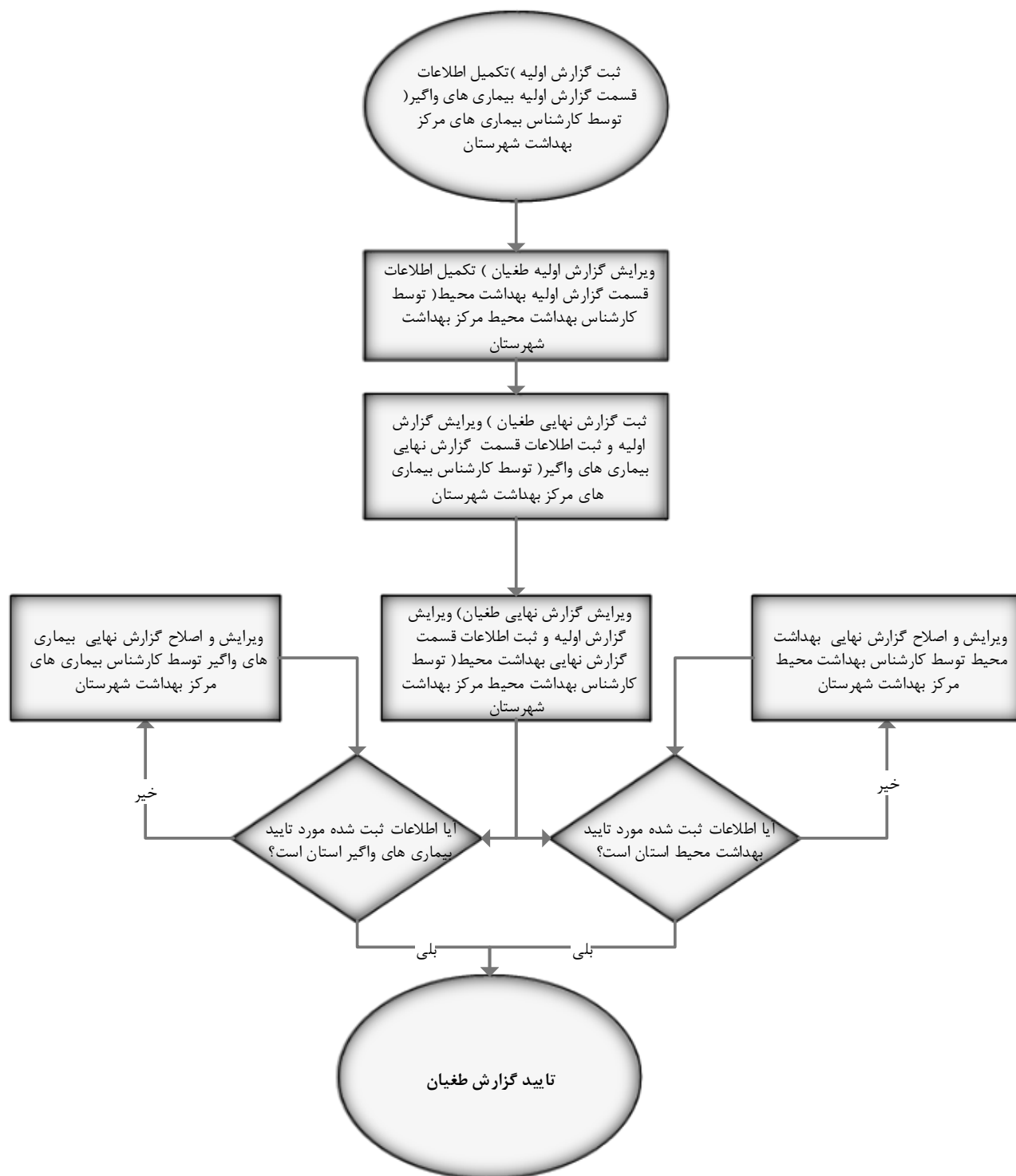
حداکثر ۴۸ ساعت بعد از اتمام طغیان، کارشناسان مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت باید بخش گزارش نهایی بیماریها و کارشناسان بهداشت محیط مرکز بهداشت باید بخش گزارش نهایی بهداشت محیط را ثبت نمایند. در ثبت نهایی گزارش طغیان علاوه بر ویرایش و بروز رسانی گزارش اولیه، بخش گزارش نهایی طغیان نیز به صورت کامل باید ثبت شده و پیگیری لازم جهت تایید گزارش صورت گیرد. باید توجه شود تحت هیچ شرایطی یک طغیان دو بار ثبت نگردد.

روند تایید

با توجه به اینکه مسئولیت تشخیص وقوع طغیان با واحد بیماری های واگیر است ثبت کننده ی اولیه و یا ایجاد کننده گزارش کارشناس بیماری های واگیر مرکز بهداشت شهرستان است. کارشناس بیماری های واگیر مرکز بهداشت شهرستان موظف است اطلاعات مربوط به قسمت گزارش اولیه بیماری های واگیر را تکمیل نماید و کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت شهرستان با کلیک کردن روی گزارش و ثبت ویرایش اطلاعات قسمت گزارش اولیه بهداشت محیط را تکمیل می نماید. در زمان ثبت گزارش نهایی نیز ابتدا کارشناس بیماری ها و سپس کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت شهرستان اقدام به ثبت گزارش نهایی و تکمیلی می کنند و در ادامه مدیریت بهداشت محیط و بیماری های استان نیز هر کدام بخش مربوطه را تایید می نمایند.

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری منقذ از آب و غذا در پرتال

نمودار فرآیند ثبت گزارش طغیان

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

ثبت انواع گزارش طغیان

گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا توسط کارشناس مبارزه با بیماریها و کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت در دو قالب گزارش اولیه طغیان و گزارش نهایی طغیان در پرتال ثبت می شود.

گزارش اولیه

گزارش اولیه طغیان شامل اطلاعات اولیه بیماری های واگیر و اطلاعات اولیه بهداشت محیط می باشد که می بایست حداکثر بعد از ۲۴ ساعت از وقوع طغیان در پرتال ثبت گردد.

در ثبت گزارش اولیه طغیان اطلاعات اولیه همه گیری مانند تاریخ وقوع طغیان، منطقه و محل وقوع طغیان و اطلاعات اولیه بهداشت محیط مثل نحوه ی تامین آب، متولی آب رسانی و نحوه ی تصفیه آب ثبت می شود. اطلاعات گزارش اولیه در زمان ثبت گزارش نهایی باید بروز رسانی شود.

گزارش نهایی طغیان

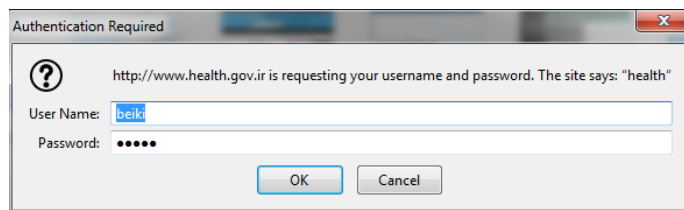
گزارش نهایی طغیان پس از خاتمه طغیان ثبت می شود که شامل تمام اطلاعاتی است که پس از بررسی جامع طغیان بدست می آید. گزارش نهایی طغیان با توجه به مشخص شدن منبع ایجاد طغیان ثبت می گردد. به عنوان مثال اطلاعات نهایی بخش آب در صورتی ثبت می شود که منبع طغیان، آب، مشترک (آب و غذا) و نامشخص باشد به عبارت دیگر وقتی منبع ایجاد طغیان غذا باشد اطلاعات نهایی مربوط به آب ثبت نمی شود. پس از ثبت اطلاعات گزارش نهایی طغیان و تایید آن امکان ویرایش وجود ندارد. نکته ۱: برای طغیان هایی که در زمان اطلاع از بروز طغیان، آن طغیان خاتمه یافته است، ثبت اولیه و نهایی همزمان و یکبار انجام می شود.

نکته ۲: برای طغیان هایی که منبع آن مصرف الکل می باشد گزارش نهایی ثبت نمی گردد.

ورود به پرتال

برای ورود به پرتال از جستجو گر اینترنت اکسپلورر استفاده کنید . با وارد کردن آدرس <http://www.health.gov.ir/eoh/Envi/Lists/List5/AllItems.aspx> و ثبت نام کاربری و کلمه عبور وارد پرتال شوید.

تصویر ۲: ثبت نام کاربری و کلمه عبور در پرتال

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

ثبت اطلاعات طغیان

انتخاب نوع گزارش

برای ثبت گزارش جدید روی گزینه افزودن مورد جدید کلیک نمایید تا وارد صفحه ثبت گزارش طغیان شوید. به محض ورود به آن ابتدا نوع گزارش (اولیه بیماریها، اولیه محیط، نهایی بیماری ها و نهایی محیط) را انتخاب نمایید. اگر نوع گزارش اولیه بیماریها انتخاب شود فقط اطلاعات قسمت گزارش اولیه بیماریها قابل مشاهده است. اگر نوع گزارش اولیه محیط انتخاب شود فقط اطلاعات قسمت گزارش اولیه محیط قابل مشاهده است در صورت انتخاب گزارش نهایی بیماریها، اطلاعات کامل بیماریها قابل مشاهده و ثبت است همچنین اگر گزارش نهایی بهداشت محیط انتخاب شود اطلاعات کامل بهداشت محیط قابل مشاهده و ثبت است. به منظور سهولت در ثبت، فرم گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در ۳ بخش طراحی شده است که عبارتند از :

۱- بخش اول گزارش اولیه (فوری) طغیان (بیماریها و بهداشت محیط)

۲- بخش دوم گزارش نهایی بیماری های واگیر

۳- بخش دوم گزارش نهایی بهداشت محیط

در گزارش نهایی علاوه بر ویرایش و بروز رسانی اطلاعات گزارش اولیه، حسب منبع احتمالی ایجاد طغیان، اطلاعات سایر قسمت ها نیز ثبت می گردد. برای گزارش گیری عملکرد سالانه فقط گزارشات نهایی لحاظ می شود. به عبارتی اگر برای یک طغیان گزارش اولیه ثبت شود و گزارش نهایی ثبت نگردد در آمار لحاظ نمی شود.

تصویر ۳: انتخاب نوع گزارش (اولیه بیماریها) در پرتال

The screenshot displays the Beiki portal interface. At the top, there is a navigation bar with 'Beiki' and a logo. Below it, a form titled 'گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا' (Report of food and waterborne disease outbreaks) is shown. The form has a header section with fields for 'استان' (Province), 'شهرستان' (County), and 'آدرس' (Address). Below this, there is a section for 'نوع گزارش' (Report Type) with four options: 'نهایی محیط' (Final Environment), 'نهایی بیماریها' (Final Diseases), 'اولیه محیط' (Primary Environment), and 'اولیه بیماریها' (Primary Diseases). The 'Primary Diseases' option is selected, highlighted with an orange arrow. Below this, there is a section titled 'گزارش اولیه بیماریهای واگیر' (Report of primary infectious diseases) with a table for data entry. The table has columns for 'تاریخ وقوع طغیان' (Date of outbreak), 'محل وقوع' (Location), 'نوع مراسم' (Type of event), and 'تعداد بیماران اولیه' (Number of primary patients). The table is divided into two main sections: 'تاریخ گزارش تلقی طغیان' (Date of outbreak recognition) and 'محل وقوع' (Location). The first section has fields for 'تاریخ وقوع طغیان' (Date of outbreak), 'منطقه وقوع طغیان' (Area of outbreak), and 'تاریخ برگزاری مراسم' (Date of event). The second section has fields for 'انتخاب کتید' (Select type), 'نوع مراسم' (Type of event), and 'تعداد بیماران اولیه' (Number of primary patients). At the bottom, there is a field for 'منبع احتمالی ایجاد طغیان' (Potential source of outbreak) and a 'ثبت' (Save) button.

بخش اول: گزارش اولیه طغیان

الف (اطلاعات بیماری های واگیر

موقعیت مکانی :

منظور موقعیت جغرافیایی است که در آن طغیان رخ داده است و شامل استان، دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی، نام شهرستان، نام شهر، نام روستا و آدرس محل وقوع طغیان است. بدیهی است اگر محل وقوع طغیان کل شهر و یا روستا باشد نیازی به ثبت آدرس محل وقوع طغیان نیست.

تاریخ وقوع ، تاریخ گزارش و تاریخ ثبت:

زمان بروز علائم بیماری در اولین موارد بیماران، تاریخ وقوع طغیان می باشد. که باید از تقویم پرتال انتخاب نمود. تاریخ گزارش تلفنی منظور زمانی است که وقوع طغیان به صورت تلفنی به استان گزارش شده است. تاریخ ثبت منظور زمانی است که طغیان در پرتال توسط همکاران شهرستان ثبت می شود. تاریخ تایید منظور زمانی است که طغیان ثبت شده ی شهرستان، توسط معاونت بهداشت دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی تایید می شود. تاریخ ثبت طغیان و تاریخ تایید طغیان توسط خود سیستم پرتال انجام می شود. ثبت دقیق تاریخ های ذکر شده پیشگفت جهت ارزیابی زمان شناسایی، ثبت، گزارش دهی و تایید به موقع طغیان و تعیین سطح هوشیاری و توانمندی سیستم نظام مراقبت کاربرد دارد. بدیهی است هر چقدر نظام مراقبت پویا تر باشد زمان وقوع با زمان شناسایی و گزارش دهی کوتاه تر شده و ضمن شناسایی سریع تر منبع یا مخاطره ایجاد طغیان با طراحی و اجرای اقدام کنترلی مناسب از گسترش بیماری پیشگیری خواهد شد.

منطقه وقوع طغیان :

منظور این است که طغیان در شهر، حاشیه شهر، روستا و منطقه عشایری رخ داده ست. به صورت تک انتخابی است.

محل وقوع:

در صورتی که طغیان بیماری در یک مکان خاصی اتفاق افتاده باشد مثلاً "مهد کودک و یا آسایشگاه آن محل انتخاب می شود. در زمانی که طغیان بیماری در کل سطح شهر و یا روستا اتفاق افتاده باشد، گزینه پراکنده انتخاب می گردد. برای تکمیل این قسمت توجه به نقشه همه گیری لازم است و باید در کنار تکمیل این قسمت نقشه همه گیری (Spot map) نیز تهیه شود. به صورت تک انتخابی است.

محل وقوع :

☐ پراکنده	☐ زندان	☐ مهمان شهر اتباع خارجی
☐ دانشگاه/ خوابگاه دانشجویی	☐ بیمارستان	☐ اردوگاه
☐ مهد کودک/ مدرسه / خوابگاه دانش آموزی	☐ آسایشگاه	☐ مراکز تهیه و توزیع غذا
☐ سرباز خانه/ مراکز نظامی	☐ هتل / مهمان سرا	☐ مرز
☐ سایر		

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان یاری های منطقه از آب و غذا در پرتال

برگزاری مراسم:

در صورتیکه طغیان به دنبال برگزاری یک مراسم جشن (جشن عروسی، جشن تولد، جشن ملی، جشن میلاد ائمه)، مراسم مذهبی (توزیع نذری، ولیمه، مراسم محرم و اربعین، مراسم ارتحال و عزا) و خانگی در طول دو هفته قبل از طغیان اتفاق افتاده باشد. نوع مراسم انتخاب می شود. اگر مراسمی برگزار نشده باشد گزینه مربوطه انتخاب گردد. تاریخ برگزاری مراسم منظور زمانی است که مراسم که منجر به وقوع طغیان برگزار شده است. در گزارش اولیه اگر به مشکوک به برگزاری مراسمی هستید که منجر به وقوع طغیان شده ثبت نمایید و در گزارش نهایی در صورت قطعی نبودن تشخیص اصلاح گردد.

تعداد کل بیماران اولیه:

منظور تعداد بیماران شناسایی شده از زمان وقوع طغیان تا زمان ثبت گزارش اولیه است.

نشانگان اولیه اصلی طغیان :

منظور مجموعه ای از علائم است که به صورت سندرم گزارش می شود و شامل سندرم اسهال حاد آبکی، سندرم اسهال حاد خونی، سندرم مسمومیت غذایی و سندرم زردی می باشد و به صورت تک انتخابی است

ب) اطلاعات بهداشت محیط

نحوه ی تامین آب آشامیدنی :

منظور نحوه ی تامین آب آشامیدنی محل وقوع طغیان است که می تواند آب آشامیدنی از طریق لوله کشی، منابع بهسازی شده، منابع بهسازی نشده و یا استفاده از طریق تانکر باشد.

متولی آبرسانی:

در این قسمت، متولی تامین آب شرب محل وقوع طغیان انتخاب می گردد. به عنوان مثال اگر طغیان بیماری در یک هتل داخل شهر اتفاق افتاده باشد و منبع تامین آب هتل شبکه عمومی شهر باشد متولی آبفا و اگر منبع تامین آب هتل منبع اختصاصی مثل چاه باشد متولی خصوصی انتخاب می گردد.

منبع تامین آب آشامیدنی

اگر منبع تامین کننده آب شرب محل وقوع طغیان سد، رودخانه و هوتک باشد منبع سطحی و اگر چاه، چشمه و قنات باشد منبع زیر زمینی انتخاب می شود. در صورتیکه منبع تامین کننده آب شرب محل وقوع طغیان رودخانه و چاه به صورت همزمان باشد منبع سطحی و زیر زمینی انتخاب می شود.

نوع تصفیه آب آشامیدنی :

نوع تصفیه آب شرب محل وقوع طغیان مشخص گردد. در صورتیکه آب در دسترس هیچگونه تصفیه و سالم سازی نمی شود گزینه انجام نمی شود انتخاب گردد. اگر آب در دسترس به منظور کاهش کدورت و عوامل میکروبی، تصفیه متعارف

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری منتقله از آب و غذا در پرتال

(انعقاد و کواگولاسیون، ته نشینی، فیلتراسیون و گندزدایی) می شود گزینه تصفیه متداول انتخاب گردد. در مواقعی که آب آشامیدنی تصفیه نمی شود و فقط سالم سازی می گردد حسب نوع سالم سازی گزینه کلرزنی مداوم (استفاده از دستگاه کلریناتور، کلر زن گازی و سیستم الکترولیز نمک طعام) ، کلر زنی دستی (ریختن پودر کلر به صورت دستی به مخزن، کوزه گذاری، استفاده از مخزن تزریق کلر به صورت ثقلی)، استفاده از کلر مادر ۱٪ (زمانی که محلول کلر مادر، قرص کلر و پودر کلر به خانوار تحویل می شود) و جوشاندن انتخاب گردد.

نتیجه ریسک سامانه تامین آب آشامیدنی :

منظور ریسک سامانه آبرسانی محل وقوع طغیان در آخرین بازرسی قبل طغیان است که از طریق بازرسی از سامانه با استفاده از چک لیست موجود در دستور عمل اقدامات بهداشت آب و فاضلاب در پیشگیری و کنترل طغیان بیماری های منتقله از آب مشخص می شود. در صورتیکه محل وقوع طغیان سطح شهر و یا روستا باشد باید ریسک تمام اجزاء (منبع، تصفیه خانه، مخزن ذخیره ، شبکه توزیع) سامانه آب رسانی در نظر گرفته شود. در صورتی که سامانه آب رسانی محل وقوع طغیان بیش از یک جزء داشته باشد ریسک جزئی که بدترین حالت را دارد به عنوان ریسک کل سامانه لحاظ می شود. به عنوان مثال اگر محل وقوع طغیان یک پادگان باشد و سامانه آب رسانی پادگان شامل دو چاه (یکی ریسک پایین و یکی ریسک بالا)، یک مخزن ذخیره (ریسک متوسط) و یک شبه توزیع (ریسک پایین) باشد، ریسک سامانه آبرسانی پادگان بالا در نظر گرفته می شود.

وضعیت دفع فاضلاب :

وضعیت دفع فاضلاب محلی که طغیان اتفاق افتاده است مشخص گردد. در مواردیکه فاضلاب بصورت خصوصی یا از طریق شبکه عمومی جمع آوری، تصفیه و دفع می گردد و یا از روشهای دیگر مثل سپتیک و چاه جاذب استفاده می گردد بهداشتی در نظر گرفته می شود. در صورتیکه فاضلاب به جوی و انهار، رودخانه و دریا و محیط زیست و معابر جاری می شود غیر بهداشتی انتخاب شود. چنانچه محل وقوع طغیان سطح شهر و روستا باشد در صورتیکه بیش از ۷۵ درصد خانوارها دفع بهداشتی فاضلاب داشته باشند بهداشتی در نظر گرفته شود.

درصد مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی بهداشتی :

منظور درصد مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی بهداشتی در محل وقوع طغیان است. تعیین بهداشتی بودن مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی از طریق بازرسی و با استفاده از چک لیست و دستور عمل مربوطه به قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی می باشد.

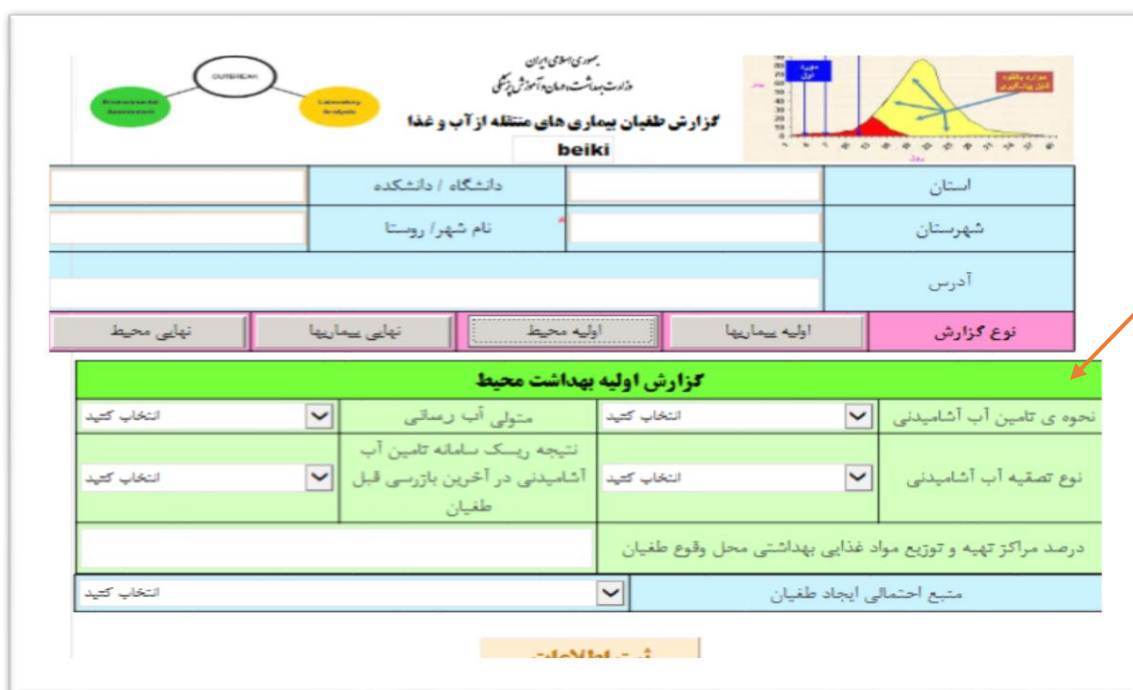
نتیجه گیری نهایی منبع احتمالی ایجاد طغیان:

انتخاب منبع احتمالی ایجاد طغیان ضروری است. در زمان ثبت گزارش اولیه با توجه به اینکه منبع احتمالی طغیان هنوز مشخص نیست عبارت نامشخص انتخاب شود مگر اینکه شواهد قابل قبولی نشان دهنده ی منبع ایجاد طغیان باشد.

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

توجه داشته باشید با انتخاب منبع احتمالی طغیان قسمت های بعدی فعال و یا غیر فعال می شوند. در صورت انتخاب الکل هیچ قسمتی از گزارش نهایی قابل مشاهده و ثبت نیست. در صورت انتخاب آب و غذا و یا نامشخص همه قسمت های گزارش نهایی قابل مشاهده و ثبت است. در صورت انتخاب آب قسمت غذا از گزارش نهایی قابل مشاهده و ثبت نیست و بالعکس.

تصویر ۴: انتخاب نوع گزارش (اولیه بیماریها) در پرتال

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا
beiki

استان
شهرستان
آدرس
نام دانشگاه / دانشکده
نام شهر / روستا

نوع گزارش: اولیه بیماریها
اولیه محیط
تجربه بیماریها
تجربه محیط

گزارش اولیه بهداشت محیط

انتخاب کنید	متولی آب رسانی	انتخاب کنید	نحوه ی تامین آب آشامیدنی
انتخاب کنید	نتیجه ریسک سمانه تامین آب آشامیدنی در آخرین بازرسی قبل طغیان	انتخاب کنید	نوع تصفیه آب آشامیدنی
		درصد مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی بهداشتی محل وقوع طغیان	
انتخاب کنید	منبع احتمالی ایجاد طغیان		

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

بخش دوم: گزارش نهایی بیماری های واگیر

تاریخ خاتمه طغیان :

تاریخ خاتمه طغیان زمانی است که حدود دو برابر دوره کمون بیماری سپری شود و موارد جدید بیماری گزارش نشود.

اطلاعات موارد اولیه

تاریخ شناسایی اولین مورد، کوتاه ترین، میانه و طولانی ترین طول دوره کمون به روز یا ساعت همچنین کوتاه ترین ، میانه و طولانی ترین طول دوره بیماری به روز مشخص و ثبت گردد.

تاریخ شناسایی اولین مورد	
طول دوره کمون (روز)	طول دوره بیماری (روز)
کوتاه ترین دوره	
میانه	
طولانی ترین دوره	

اطلاعات جمعیتی

اطلاعات جمعیتی مانند تعداد مبتلایان، تعداد بستری شدگان ، تعداد فوتی و تعداد افراد در معرض خطر با توجه به جنس (زن و مرد)، سن (زیر ۵ سال، ۵ تا ۱۸ سال، ۱۸ تا ۶۰ سال و بالا ۶۰ سال) و ملیت (ایرانی ، اتباع افغانی و اتباع به جز افغانی) شناسایی و ثبت می شود. تعداد افراد در معرض خطر با توجه به عواملی مانند محل وقوع، نوع بیماری از نظر واگیر بودن و یا نبودن به منظور برنامه ریزی برای مدیریت طغیان و اجرای اقدامات کنترلی برآورد می گردد.

طبقه جمعیتی	تعداد ابتلا	تعداد بستری	تعداد فوت	تعداد افراد در معرض خطر
مرد				
زن				
گروه سنی زیر ۵ سال				
گروه سنی ۵ تا ۱۸ سال				
گروه سنی ۱۸ تا ۶۰ سال				
گروه سنی ۶۰ سال به بالا				
اتباع خارجی				

رایج ترین علایم و نشانه ها:

حداکثر ۴ علامت و نشانه ی رایج بیماری مشخص و تعداد بیماران شناسایی شده با توجه به آن ۴ علامت ثبت گردد. توجه شود تعداد بیماران با توجه به هر یک علامت نباید از تعداد کل بیماران بیشتر باشد.

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری مثله از آب و غذا در پرتال

علائم و نشانه ها	تعداد موارد
تب	
تهوع	
استفراغ	
اسهال غیرخونی	
اسهال خونی	
دو بینی / تاری دید	
تشنج	
کاهش سطح هوشیاری	
درد شکم / دل پیچه	
ضعف / بی حالی	
درد عضلانی / مفاصل	
زردی	
نشانه‌های همولیتیک اورمیک (HUS)	
سایر علائم و نشانه ها با ذکر نام و تعداد	

نتایج بررسی آزمایشگاهی نمونه های انسانی

در بسیاری از موارد برای کنترل بیماری شناخت عامل بیماریزا اهمیت دارد. همچنین برای شناسایی منبع ایجاد طغیان شناخت عامل بیماری در نمونه های انسانی لازم است. لذا برای بررسی عامل بیماریزا باید نمونه های انسانی تهیه، آنالیز و گزارش شود. در صورت انتخاب بلی در سؤال آیا نمونه انسانی تهیه شده است جدول ذیل قابل مشاهده است که باید اطلاعات و نتایج آن ثبت گردد

ردیف	نوع نمونه	تعداد کل	تعداد نمونه آزمایش شده	علت عدم انجام آزمایش	تعداد نمونه مثبت	تعداد بیماریزای مثبت	تعداد نمونه مثبت	تعداد بیماریزای مثبت	تعداد نمونه مثبت	تعداد بیماریزای مثبت	تعداد نمونه مثبت	آیا نتایج توسط آزمایشگاه سطح بالاتر تایید شده است؟	نام آزمایشگاه تایید کننده
۱	مدفوع تازه	۲۵	۲۰		۱۶		۱۱		۶		۴		
۲	رکتال سوپ												
۳	سرم												
۴	استفراغ												
۵	ادرار												

نوع نمونه : نمونه های انسانی شامل مدفوع تازه، رکتال سوپ، سرم ، استفراغ و ادرار است.

تعداد کل : منظور تعداد کل نمونه های انسانی تهیه شده با توجه به نوع نمونه است.

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری مثله از آب و غذا در پرتال

تعداد نمونه آزمایش شده: تعداد نمونه های انسانی که مورد آنالیز قرار گرفته است.

علت عدم انجام آزمایش : ممکن است به دلایلی مانند تصمیم کمیته بررسی طغیان، محدودیت آزمایشگاه و نقص در نمونه تعدادی از نمونه ها مورد آزمایش قرار نگرفته باشد لذا علت عدم آزمایش مشخص گردد.

تعداد نمونه مثبت: منظور تعداد نمونه های انسانی که مورد آنالیز قرار گرفته و عامل یا عوامل بیماریزا در آنها تشخیص داده شده است. تعداد نمونه مثبت همیشه کمتر یا مساوی تعداد کل نمونه ها باید باشد.

عامل بیماریزا: از لیست عوامل بیماریزا، عاملی که بیشترین فراوانی را دارد به عنوان عامل بیماریزای ۱ انتخاب کنید و تعداد نمونه هایی که آن عامل در آنها تشخیص داده شده است را در ستون تعداد نمونه مثبت عامل ۱ ثبت کنید. همچنین برای عامل ۲ و ۳ نیز با توجه به بیشترین موارد فراوانی به ترتیب ثبت می شود.

آیا نتایج توسط آزمایشگاه سطح بالاتر تایید شده است؟ منظور این است که آیا آزمایشهای انجام شده مورد تایید آزمایشگاه سطح بالاتر است یا خیر. توجه نمایید مورد تایید بودن به منزله انجام آزمایش یک یا همه نمونه ها در آزمایشگاه سطح بالا تر نیست بلکه حسب پایش و نظارت و کنترل کیفی های روتین تصمیم گیری می شود.

مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی

در صورتی که مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی مرتبط با طغیان انجام شده باشد، گزینه بلی در غیر اینصورت گزینه خیر انتخاب گردد. در صورت انجام مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی، عامل خطر اول و عامل خطر دوم با ذکر نسبت شانس یا خطر نسبی ثبت گردد.

عامل خطر	نسبت شانس یا خطر نسبی

عامل اتیولوژی مسبب ایجاد طغیان

با توجه به بررسی نتایج نمونه های انسانی و علائم بیماری عامل اتیولوژی مسبب ایجاد طغیان تعیین می شود.

☐ هپاتیت A	☐ شیگلوزیس	☐ آنتامبازیاریس
☐ هپاتیت E	☐ التور	☐ ویروسی
☐ بوتولیسم	☐ ژiardیازیس	☐ سموم
☐ سالمونلوزیس	☐ کریپتوسپوردیازیس	☐ سایر با ذکر عامل یا بیماری

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری منتقله از آب و غذا در پرتال

بخش سوم: گزارش نهایی بهداشت محیط

گزارش نهایی بهداشت محیط دارای ۳ قسمت آب و فاضلاب، مواد غذایی و اقدامات کنترلی است. با توجه به منبع احتمالی ایجاد طغیان قسمت قابل مشاهده و ثبت است. به عنوان مثال اگر منبع ایجاد طغیان الکل باشد همه قسمت ها غیر فعال است و یا اگر منبع طغیان غذا باشد قسمت آب غیر فعال است.

بخش اول: آب و فاضلاب

نوع آب :

نوع آب از نظر آشامیدنی یا تفریحی (استخر شنا و شنا گاه طبیعی) مشخص گردد. بدیهی است اطلاعات بعدی مرتبط با آب مانند کلر آزاد باقیمانده، کدورت، میکروبی و رویداد مخاطره آمیز وابسته به نوع آب است. آب آشامیدنی سامانه ی عمومی یا انفرادی (مانند شبکه ی عمومی شهری و روستایی ، چاه خصوصی ، آب بطری شده و معدنی، آب نمک زدایی) . آب تفریحی شامل : استخر ، آبگرم معدنی، جکوزی، مراکز آب درمانی و پارک آبی، دریاچه های آب شیرین، چشمه های آب گرم، سواحل دریایی / اقیانوس ها است

نتیجه ریسک سامانه تامین آب آشامیدنی :

منظور ریسک سامانه آبرسانی محل وقوع طغیان در زمان است که از طریق بازرسی از سامانه با استفاده از چک لیست موجود در دستور عمل اقدامات بهداشت آب و فاضلاب در پیشگیری و کنترل طغیان بیماری های منتقله از آب مشخص می شود. در صورتیکه محل وقوع طغیان سطح شهر و یا روستا باشد باید ریسک تمام اجزاء (منبع، تصفیه خانه، مخزن ذخیره ، شبکه توزیع) سامانه آب رسانی بررسی گردد. در صورتی که سامانه آب رسانی محل وقوع طغیان بیش از یک جزء داشته باشد ریسک جزئی که بدترین حالت را دارد به عنوان ریسک کل سامانه لحاظ گردد. به عنوان مثال اگر محل وقوع طغیان یک پادگان باشد و سامانه آب رسانی پادگان شامل دو چاه (یکی ریسک پایین و یکی ریسک بالا)، یک مخزن ذخیره (ریسک متوسط) و یک شبه توزیع (ریسک پایین) باشد، ریسک سامانه آبرسانی پادگان بالا در نظر گرفته شود.

نتایج بررسی کلر آزاد باقیمانده آب قبل و حین طغیان :

نتایج بررسی کلر آزاد باقیمانده آب در دو هفته قبل از وقوع طغیان و در طول طغیان در محلی که طغیان اتفاق افتاده است بر حسب تعداد موارد کل، تعداد مطابق استاندارد و تعداد صفر ثبت می شود.

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان یاری های منطقه از آب و غذا در پرتال

ردیف	زمان	تعداد کل	تعداد مطابق استاندارد	تعداد صفر
۱	دو هفته قبل از وقوع طغیان			
۲	در طول طغیان			

نتایج بررسی کدورت آب قبل و حین طغیان :

نتایج بررسی کدورت آب در دو هفته قبل از وقوع طغیان و در طول طغیان در محلی که طغیان اتفاق افتاده است بر حسب تعداد موارد کل و تعداد موارد مطابق استاندارد ثبت می شود.

ردیف	زمان	تعداد کل	تعداد موارد مطابق استاندارد
۱	دو هفته قبل از وقوع طغیان		
۲	در طول طغیان		

نتایج بررسی کیفیت آب قبل و حین طغیان :

نتایج بررسی میکروبی (کلیفرم گرمای و کلوستریدیوم پرفرنزوس) آب در دو هفته قبل از وقوع طغیان و در طول طغیان در محلی که طغیان اتفاق افتاده است بر حسب تعداد موارد کل و تعداد موارد مطابق استاندارد ثبت می شود. با توجه به ماهیت طغیان و نوع آب ممکن است سایر عوامل میکروبی مانند ویبریو کلری یا عوامل شیمیایی و سموم مثل دیازینون بررسی گردد، در چنین مواقعی نام آن عامل/ پارامتر ، تعداد نمونه بررسی شده و تعداد نمونه مطلوب در بخش سایر ثبت می شود. در مواردیکه احتمال وقوع طغیان از طریق آب شرب وجود دارد بررسی آب خام، آب شبکه توزیع، آب در نقطه مصرف ضروری است.

ردیف	زمان	نوع آب	کلی فرم گرمای			کلوستریدیوم پرفرنزوس		سایر عوامل / پارامتر با ذکر نام، تعداد کل و تعداد مطلوب
			تعداد کل	تعداد مطابق استاندارد	تعداد موارد	تعداد کل	تعداد مطابق استاندارد	
۱	قبل از وقوع طغیان	آب شرب در شبکه توزیع						
۲	در طول طغیان	آب خام / آب تفریحی						
۳		آب شرب در شبکه توزیع						
4		آب شرب در نقطه مصرف						

با عنایت به اینکه ممکن است از تاریخ آخرین زمان نمونه برداری میکروبی در قبل از وقوع طغیان زمان زیادی گذشته باشد لذا ثبت تاریخ آخرین نمونه برداری برای تحلیل نتایج آزمایش لازم است.

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

نکته: اگر طغیان بیماری در یک محل خاصی (مثل مهد کودک و یا هتل) که از آب شبکه عمومی استفاده می نماید اتفاق افتاده باشد نتایج کلر آزاد باقیمانده و کدورت هفته قبل از وقوع طغیان و کلیفرم گرماپای یک ماه قبل طغیان برابر با نتایج کلر آزاد باقیمانده ، کدورت و میکروبی شبکه عمومی ثبت می گردد

درصد دسترسی به توالیت بهداشتی

درصد افرادی که در محل وقوع طغیان به توالیت بهداشتی (از جمله دفع بهداشتی مدفوع، دسترسی به آب، تهویه مناسب، اتاقک مناسب، داشتن سنگ توالیت بهداشتی و بهسازی کف و دیوار) دسترسی دارند ثبت می شود.

رویدادهای مخاطره آمیز مسبب طغیان بیماری در آب دو هفته قبل از طغیان

در این قسمت رویداد های مخاطره آمیز که باعث آلودگی آب شده و مسبب بروز طغیان است انتخاب می شود.

☐ ورود آلودگی به منبع آب (مثل چشمه و چاه) بخاطر انتخاب محل نامناسب یا بهسازی نبودن منبع	☐ نقص در سایر فرایندهای تصفیه آب
☐ اتصال متقابل لوله های آب قابل شرب و آب غیر قابل شرب	☐ سرریز شدن فاضلاب یا شکسته شدن لوله فاضلاب باعث آلودگی آب شد
☐ استفاده نامناسب از مواد شیمیایی کشاورزی (مثل: کود ، سموم دفع آفات) باعث آلودگی آب گردید	☐ باران شدید و ورود سیلاب به منبع، شبکه توزیع و مخزن آب باعث آلودگی آب گردید
☐ ورود فضولات حیوانات خانگی (دام و طیور) وحشی (پرنندگان، ماهی و پستانداران) باعث آلودگی آب گردید	☐ شکستگی شبکه توزیع آب به دلیل حوادث (طبیعی و غیر طبیعی) و ورود آلودگی به داخل شبکه
☐ پمپاژ بیش از حد به دلیل کم آبی یا خشکسالی باعث آلودگی آب گردید	☐ طراحی نامناسب یا عملکرد بد سامانه تصفیه فاضلاب باعث آلودگی آب شد
☐ خرابی کلریناتور، عدم گندزدایی یا قطع موقت در گندزدایی	☐ شکسته شدن لوله / قطعات به دلیل قدمت یا فرسودگی شبکه توزیع و مخزن
☐ عدم فیلتراسیون یا فیلتراسیون نامناسب آب هاب سطحی	☐ تعمیر غیر اصولی در شبکه توزیع منجر به آلودگی آب گردید
☐ فشار کم یا نوسانات فشار باعث ورود آلودگی به شبکه گردید	☐ نقص در تصفیه خانگی آب بعد از کنتور آب منجر به آلودگی آب گردید
☐ انشعابات غیر مجاز و ورود آلودگی از شبکه داخلی به شبکه عمومی	☐ استفاده از منابع نامطمئن آب به دلیل طعم و مزه آب شبکه عمومی
☐ آلودگی عمدی آب (بیوترورسیم) باعث ایجاد طغیان شده است	☐ آلودگی آب شبکه داخلی (از طریق مخزن ذخیره، تعمیرات، اتصال متقابل و ....)

نتیجه گیری در مورد احتمال آب بودن منبع ایجاد طغیان:

نتیجه گیری در مورد احتمال آب بودن منبع ایجاد طغیان

شاخص	امتیاز
کلیفرم گرماپای / کلستریدیوم پرفرنزئس مغایر استاندارد	50
کلر آزاد باقیمانده صفر	15
کدورت بیشتر از ۱ NTU	15
ریسک سامانه خیلی بالا و بالا	10
رویداد مخاطره آمیز دو هفته قبل طغیان	10
امتیاز	کمتر از ۱۰
پایین	متوسط
بالا	بیشتر مساوی ۶۰
احتمال	خیلی بالا

دستور عمل نحوه ی ثبت و گزارش طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا در پرتال

قسمت دوم: مواد غذایی

نتایج بررسی آزمایشگاهی نمونه های مواد غذایی در طول طغیان:

برای کنترل بیماری شناخت منبع ایجاد طغیان اهمیت دارد. لذا برای شناسایی منبع ایجاد طغیان نمونه برداری و آنالیز نمونه های مواد غذایی مشکوک لازم است. نمونه های مواد غذایی توسط کارشناسان بهداشت محیط تهیه و توسط آزمایشگاه های مورد تایید آزمایش می شود. در صورت انتخاب بلی در سؤال آیا نمونه مواد غذایی تهیه شده است، بخش ثبت اطلاعات نمونه مواد غذایی قابل مشاهده و ثبت است که علاوه بر ثبت تعداد کل نمونه های مواد غذایی و تعداد کل موارد مغایر استاندارد، تعداد نمونه های مغایر استاندارد حسب نوع عامل بررسی شده مطابق جدول ذیل ثبت و گزارش گردد.

ردیف	عامل بیماریزا	تعداد مغایر استاندارد	ردیف	عامل بیماریزا	تعداد مغایر استاندارد
۱	☐ شمارش کلی میکروبی	۶	☐ شینگلا	۱۱	☐ کپک ها
۲	☐ شمارش کلی کلیفرم ها	۷	☐ استافیلوکوک ارئوس	۱۲	☐ مخمر ها
۳	☐ اشرشیا کلی	۸	☐ باسیلوس سرئوس	۱۳	☐ تخم انگل ها
۴	☐ آنتروباکتریاسه	۹	☐ کلستریدیوم	۱۴	☐ مواد شیمیایی
۵	☐ سالمونلا	۱۰	☐ آنتر و کوکوس	۱۵	☐ سایر

عوامل خطر احتمالی:

☐ شیر / محصولات لبنی صنعتی	☐ سالاد / سبزیجات / قارچ سمی	☐ مرغ / ماکیان
☐ شیر / محصولات لبنی سنتی	☐ میوه / آب میوه	☐ تخم مرغ / سایر ماکیان
☐ انواع کنسرو / کمپوت	☐ ماهی / غذاهای دریایی	☐ کباب / آبگوشت / سایر غذاهای گوشتی
☐ کیک / شیرینی	☐ سوپ / آش	☐ سوسیس / کالباس / سایر فست فودها
☐ سایر با ذکر نام		

رویدادهای مخاطره آمیز مسبب طغیان بیماری در غذا دو هفته قبل از طغیان

در این قسمت رویداد های مخاطره آمیز که باعث آلودگی مواد غذایی شده و مسبب بروز طغیان است انتخاب می شود.

☐ نگهداری نامناسب مواد غذایی	☐ عدم گندزدایی مناسب تجهیزات و ظروف
☐ نگهداری نامناسب مواد غذایی پخته شده	☐ ورود آب آلوده یا فاضلاب در اثر سیل و زلزله به غذا
☐ نگهداری مواد غذایی پخته و خام در کنار هم	☐ عدم نگهداری نامناسب مواد غذایی در انبار یا سردخانه
☐ استفاده از آب آلوده جهت فرآیند سالمسازی سبزیجات	☐ اشتغال به کار فرد آلوده در فرایند آماده سازی، پخت و عرضه مواد غذایی
☐ عدم شستشو و سالم سازی سبزیجات و صیفی جات	

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری ناشی از آب و غذا در پرتال

قسمت سوم: اقدامات کنترلی

اقدامات کنترلی انجام شده :

در این قسمت ۴ اقدام کنترلی اصلی ثبت می شود. تاریخ اجرای اقدام کنترلی نیز مشخص گردد. تعیین اقدام کنترلی و مشخص نمودن تاریخ آن، در بررسی روند بیماری و تعیین تاثیر اقدام کنترلی در پیشگیری از گسترش طغیان بیماری مهم است.

ردیف	اقدامات کنترلی بعمل آمده در زمان طغیان	تاریخ اقدام
۱		
۲		
۳		
۴		

اقدامات کنترلی پیشنهادی :

در این قسمت ۴ اقدام کنترلی که در کاهش خطر بروز و شیوع طغیان بیماری موثر است و در زمان طغیان امکان اجرای آن وجود ندارد ثبت می شود، تا پیگیری شود پس از خاتمه طغیان جزو برنامه های بهبود و ارتقاء قرا گرفته و عملیاتی گردد.

ردیف	اقدام کنترلی پیشنهادی
۱	
۲	
۳	
۴	

نکات مهم و کاربردی

۱. شروع ثبت گزارش طغیان در پرتال توسط واحد بیماری های واگیر شهرستان انجام می شود. که اطلاعات مربوطه را در بخش گزارش اولیه ثبت می نماید. سپس واحد بهداشت محیط نیز اطلاعات مربوطه را در بخش گزارش اولیه تکمیل می نماید. در انتها معاونت بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی تایید می نماید.
۲. حذف گزارش های طغیان تا قبل از تایید، توسط معاونت بهداشتی دانشگاه امکان پذیر است.

دستور عمل نحوه ثبت و گزارش طغیان بیماری ناشی از آب و غذا در پرتال

۳. با توجه به ماهیت طغیان و هوشیاری نظام مراقبت ممکن است در برخی موارد زمان شناسایی طغیان هم زمان یا بعد از زمان خاتمه طغیان باشد که در این صورت گزارش اولیه و گزارش نهایی همزمان و به صورت کامل باید ثبت گردد.
۴. در گزارش نهایی علاوه بر کامل نمودن اطلاعات نهایی مبارزه با بیماری ها و بهداشت محیط، اطلاعات گزارش اولیه نیز بررسی و در صورت نیاز اصلاح و به روز رسانی گردد.
۵. حداکثر زمان قابل قبول برای ثبت گزارش اولیه ۲۴ ساعت پس از شناسایی اولین موارد (اطلاع از بروز طغیان) می باشد.
۶. حداکثر زمان قابل قبول برای ثبت گزارش نهایی ۴۸ ساعت پس از خاتمه طغیان می باشد.